

Fémipari
ságát

vezetésénél bi-
tt. Hogy a be-
állapította, sok-
körlevelekkel
üzemeket. Gyak-
azt a hibát is a
ság, hogy a Vas-
Dolgozók Szak-
ponti Elnökség
sításokat továb-
s figyelmen kím-
helyi viszonyokan

lásokból is ki-
az üzemi bizott-
gyorsabb támo-
k, mint ahogy
pp József elv-
csapágygyár üb-
beszéli. Salamon
nyiregházi üz-
nak küldöve
zolt, de 6 óráig az
l tervek sorsára
ett.

számláló, sem a
sialt nem emlí-
a feladata a
ek az első ne-
teljesítésénél
Márciusban fel-
kell a febru-
radást, ezért ké-
e a határozatba
ások gyors pótl-
szakszervezetre
okat.

dasági Gépgyár
kics László elv-
gató körü-
megszüntetésé-
éget. Kérésre az
bitság egyik leg-
ladatát képezi
Mezőgazdasági
legelőmibb ter-
a munka →

referencia küll-
tséget adtak bi-
javaslatokkal
bizottság munká-
ndkívül hasznos
vezet életében
rületi konferen-
dszöveget kérték
endő munkáját
y órára állt be-
z a négy óra
óponat lehet a
Dolgozók Te-
ának munkájá-

ztáni
ke
előnév. Isz-
március 23-án,
y érvénybelé-
y foglalja el hi-
lőki szöveget,

y a DISZ szer-
óket arra az
agyüzemi gaz-
szület és a járási
s zületét meg
határozás, hogy
a termelészö-

akái István
ISZ jb. titkár

részére 2000
nyezet. A párt-
Sándor elv-
megbízatásaként
lkal való fog-
s elvtárs es-
otogtatja a fia-
desebb elmond-
összehasonlítja
életével.
vállalták a fia-
Petőfi iskolát
arra szorgat-
A fiatalok a
megállják he-
ndor DISZ tit-
Keresz László,
Kasza Sándor
villágos estén,
avval hordják
gyát. Hétfőn,
bicszór vitték
mintegy 540
a földet. Az
zó fiatalokat
agadják a Dó-
ervezetében és
jén, megértés-
zmi, hiszen a
sorsára is

HŐVÉGI RIPIORT

MÁRCIUSI TANULSÁGOKKAL

Bevezetésül hadd álljon itt néhány szilletes adata az itt közölt riportnak, amely a Gőrdülőcsapágygyár szereldejéről szól.
Felvetett február napsó napján, pontosan 12 órával az új hónap előtt.
Az ok, amiért az újságíró ide „kitévedt”: a hajrá. Tudni akarta az igazságot. Vagyis van-e rohamunka a szerel-
deben, vagy pont ellenkezőleg, nyugodtan és magabiztosan dolgoznak-e az emberek?

A cikk megjelenése késett egy keveset. Ez azzal magyarázható, hogy már március első tanulásait is közölni kívántuk.
Az előzményekről annyit. Most pedig következik a „tények”.

Mindig hallottam, de csak részben hittem el, hogy Kovács Ferenc üzemi vezető (különösen ha kérdeznék tőle valami) felelte zárkóztott ember. Nos, szerdán este jómagam is rájöttem erre. Ahogy elárasztottam kérdésekkel, bizony sok kérdésre nem egyszer csak félmondatokban, vagy kitérően felelt. Különösen akkor skadt el, amikor a hó végi „helyzet”-ről beszélgettünk.

— Jobban állunk, mint januárban — összegezte véleményét az üzemi vezető.
— De mégis?
— Teljesítjük a februári ter-
vet is.
— Ez szép, de nincs-e haj-
rá?
Kovács üzemi vezető itt össze-
szerincolta a szemöldökét, rá-
nézett két csupafürge műve-
zető társára és csak aztán fe-
lelt:
...Azám, útnak mindketten
a homlokunkra. Még a Ko-
vással folytatott beszélgetés
során szóba került ez a február
előli hajrá. Kovács szava egy
kissé eltűnődve, de magabiz-
tosan jelentette ki, hogy a ve-
gen azért nem volt baj.
— Minden körülmények kö-
zött megleszünk reggelig.
— Talpra nékél, vagy túl-
órával?
— Hát túlóra az most is
akad. De nem sok.
Ahogy a túlórák száma felől
érdeklődtem, Kovács Ferenc
megint „begombolkózott”.
Csak ráneézett az előtte sor-
kozó fényes golyóhalmazra,
többre azonban már nem vá-
llalkozott.

Hiba faggattam, ostromol-
tam, nem volt hajlandó nyil-
lakozni.
Ha a túlórák száma érde-
kel — jegyezte meg — akkor
tudakoljam meg a munkaudgyi
osztályon. (Hogy miért, az is
kiderül a későbbiekben.)

Mivel nem volt mit benni
emhároztam, hogy a szózá-
sorsnál több időt töltsék a sze-
reldeben.
II.
Kisérőmmel, Bőcsnázi Ottó
elvtársal együtt jartuk végig
a kivilágított termeket. Az idő
jócskán túl volt már az alkony-
nyaton. Szeméremesen fénytlet-
tek a csapágygyár népes
osztályaira. És micsoda meny-
nyiségben! Mindenütt össze-
szereletlen külső és belső gyű-
lűket, golyókat láthatott az
ember. Katogtak a gépek, ide-
gesség és zaj űlt a teremben.
Mi magunk is belekerültünk a
hajrába...

Persze az igazság kedvéért
meg kell jegyezni, hogy a sze-
relde munkája sokat javult az
utóbbi hónapokban. December
óta mindig túlteljesíti ter-
vet, és az üzemi vezető páros ve-
nyében, a túlórással köz-
szemben még mindig baj van.
Odamegyünk az első sz-
szonyhoz, akl mérőszelők fog-
lalkoztak. Pál József-ne a neve.
Egyike az üzemi vezető legjobb
munkásainak.
— Túlórázik?
— Igen.
— Gyakran előfordul az
ilyesmi?
— Hát tudnék egy-két dol-
got felhozni. Február első de-
kádjának végén is bennma-
radtunk néhányra.

...Azám, útnak mindketten
a homlokunkra. Még a Ko-
vással folytatott beszélgetés
során szóba került ez a február
előli hajrá. Kovács szava egy
kissé eltűnődve, de magabiz-
tosan jelentette ki, hogy a ve-
gen azért nem volt baj.
— Minden körülmények kö-
zött megleszünk reggelig.
— Talpra nékél, vagy túl-
órával?
— Hát túlóra az most is
akad. De nem sok.
Ahogy a túlórák száma felől
érdeklődtem, Kovács Ferenc
megint „begombolkózott”.
Csak ráneézett az előtte sor-
kozó fényes golyóhalmazra,
többre azonban már nem vá-
llalkozott.

vaskos medencékben viz forr,
élesen s bűgő hangon „treni-
rozik” a ventilátor.
Szabó Gizellától is azt kér-
dezték meg, meddig marad ma
este?

— Hát reggelig — vág vis-
sza őszintén és magabiztosan
a lány. Később azonban cse-
nesebb lesz, mert a mellénk
szegődő Erdős művezető roz-
szalán néz rá. De hibába is te-
szál, az igazság mégis csak ez.
Mert ugyan ki tagadhatja,
hogy a szereldeben még csü-
törtökön reggel is világosak
voltak az ablakok?

III.
Mivel a túlórák száma en-
gem nagyon is izgatott, elin-
dultunk az üzembe, hogy va-
lami felelős embertől meg-
tudjuk az igazságot. Sajnos
előtte kevés sikerrel. A má-
szaki dolgozók már mind el-
mentek, az irókák jó részében
is csend honolt. Végre az üzem
udvarát róva, mellénk szeg-
dött a szerencse. Az üzemi bi-
zottság irodájában még vilá-
gosság volt.

Most utólag megmondha-
tom, sok tanulságul szolgál,
hogy az üzemi bizottsághoz is
elmentünk. Kovács Ferenc
művezető ugyanis kerteles né-
kül kimondva félrevezetett
bennünket. Ezt akkor tudtuk
meg, amikor Kiss Zoltán elv-
társ, az üzemi bizottság hely-
ettes vezetője telefonon fel-
hívta Kovács Ferencet.
— No mi újság, meglesz-
nek-e reggelig?

— Közel 5000 csapágyunk
még hátra van (tehát nem
3000!) hallatszot Kovács
hangja a drót végéről. Aztán
a túlóráztatás „több” titkai-
ról is beszélt. Az engedélye-
zett pótidő februárban 48 óra
volt, de Kovácséknak a ma-
nkaudgyi osztály segítségével
végül is 200 túlórárt csikartak
ki. A dolgozók közül 3 fő 25
óránál többet túlórázott fe-
bruárban, többen pedig 16 órát
is eltöltöttek egyúttalban a
szereldeben. (Az üzemi bizott-
ság idevonatkozó figyelmeze-
téseit bizonyára ismeri Ko-
vács szaktárs.) Még egy érde-
kesség:

Kovács a kezdetben 300 túl-
óráért verkedett.
Az igazság tehát így fest.
Először csupán annyit fizünk
hozzá, hogy a szerelde dolgozói
közül március 1-án és 2-án bi-
zottság többen is csúsztaták.
A szokásos hó eleji csend és nyu-
galmat szálta meg a termeket.
A patanásig feszült tüdő, a
szerelde, most kifújta magát,
hogy nemskára minden kez-
dődjek előlőrl. A kapkodás is,
meg a hajrá is. Aztán a ma-
gyarizkodás is.

Vajon jól van-e ez így? Hát
hol marad a szakvezetés? Ez
őszintés?
Csupa olyan kérdés, amelyre
válasz kell. És a válaszon túl
cselekedni is: mert nekünk
kommunistáknak a hibák ny-
segetésében mindig fárada-
tlanoknak kell lennünk.
K. T.

Nagyszerű cukrászati kiállítás

Vasárnap délelőtti 10 órától
rendezte meg az Arany Bika
és a Debreceni Vendéglátó-
ipari Vállalat az Arany Bika
üvegtermében az egésznapos
cukrászati kiállítást.
A kiállítás célja mindkét
vállalat részéről az volt, hogy
egyrészt bemutassák az új ké-
szítményeket, amelyek a kiál-
lítás napján kerültek forga-
lomba másrészt megismerjék
a fogyasztótóltság és flészt,
hogy a jövőben a leginkább
kedvelt süteményteléket hoz-
zák forgalomba.
A kiállítás bírálóbizottsága
elbírált az új készítményeket,
amelyek közül az Arany Bika
cukrászüzeme készítményeiből

első díjjal illették a Szvasz-
topol szeletet, másodikdikal a
Geszenyik kagylót, míg a har-
madik díjat a Marcipán kosár
készítőjének adták.
A Vendéglátóipari Vállalat
készítményeiből a bírálóbi-
zottság első díjjal a Békrem
szeletet, másodikdikal a Kongo
gombát, harmadikkal pedig a
Kávéróllót illette.
A kiállítás iránt olyan nagy
érdeklődés nyilvánult meg,
hogy hat óra helyett már fél
ötök be kellett zárni mert a
készítmények elfogytak. Bár
a Vendéglátóipari Vállalat
cukrászüzemének vezetője, Si-
mon László délutánra még egy
új szállítmányról gondosko-
dott.

A FEBRUÁRI IDŐJÁRÁS MÉRLEGE

Milyen március várható?

Februárnak vége, de
a mai március 2-ji időjárás bi-
különbözőt az elmúlt február
a régmúlt évtizedek február-
jaitól. Ennek részletezése hos-
szadalmas volna, most pillá-
natnyilag az a fontos, hogy ez
a súlyos és nehéz hónap há-
tunk mögött van, mert azt
hiszem, aligha akad valaki, aki
ezt visszakívánja.
Mikor voltak a mosta-
nhoz hasonló hideg február-
ok? Természetesen csak ad-
dig az időpontig nyúlhatunk
vissza ebbe az összeállításba,
amieddig az időjárás felleg-
zések viszonyának. Rendki-
vül hideg —3 fokos havi átlag
közül február volt 1842, 1858,
1929, 1932 és 1940-ben. Az ed-
digi rendkívül hideg februáro-
nak jellemzője volt, hogy
1940-ét kivéve mindig egy
aránylag kevés hideg január
után következtek. Legutóbb
mint ismeretes, 1954-ben éltünk
aki egy rendkívül hideg, hosszan
tartartó telet, akkor azonban
a tél súlypontja januárban
volt. De az akkori januári hő-
mérséklet is 0,1 fokkal
mögötte marad az elmúlt fe-
bruár hidegének és 1954 fe-
bruárjában majdnem 2 fokkal
volt melegebb mint a mostani
február! Hangsúlyozni kell
azonban, hogy az elmúlt fe-
bruár csak a februárok reko-
rdát döntötte meg, de a januá-
rokat nem, mert az elmúlt fe-
bruár hidegét lényegesen felü-
lülő januári hideget éltünk
át, hogy csak az elmúlt fél é-
század eseményeit elevenítsük
fel 1947, 1943 és 1940-ben,

1942-ben a havi középhőm-
ésklet —10,2 fokra rogyott.
Az elmúlt hónap folyamán a
legnagyobb hideget Debrecen-
ben 17-én jegyeztük fel, ami-
kor 2 m magasságban —22,0
fok, a talaj mentén pedig a
—27,6 fokig süllyedt a hőm-
ésklet. Az érdekesség ebben
az, hogy bár a havi középhő-
mérséklet rendkívül alacsony
volt, a hónap folyamán elért
minimum nem példátlan a kö-
zelmúlt februárban észlelt
alacsony hőmérsékletekhez
sem. Ez arra mutat, hogy a
hideg egy alacsonyabb ny-
vón. De rendkívül tartós volt.

Komolyabb enyhülés
a hónap második felében lé-
pett 20 18—20 között, s majd
a hó végén 27 és 29-én, 19-én
a hőmérséklet napi csúcstér-
ke 7,6 fokkal haladta meg a
fagyponot.
Az elmúlt február másik ne-
vezetősége annak csapadék-
bősége. Debrecenben 54 mm
hullott a hónap folyamán. Ez
21 mm-rel túlta felül a sok-
éves átlagot, illetve elérte am-
nak 173 százalékat. A bőséges
csapadék mellett a levegő re-
latív páratartalma 78 százalék
volt, 7 százalékkal szárazabb
a sokéves átlagnál. Az utóbbi
körülmény szintén szokatlan
téli jelenség. A napsütéses
órák száma 88 óra és ez mind-
össze 1 órával maradt el a sok-
éves átlag mögött.
A hideg időjárás tudvalevő-
leg január utolsó napjain kez-
dődtől és a hónap első 10 nap-
ján alig volt szélmentes csap-
adék. Ennek következtében a

talajt és a vetéseket szórva-
nyosan takarta csak 2—3 cm
vastagságú hótakaró. Ez két-
ségelemlő súlyos próba elé
állította a növényzetet, mert
a talajmenti minimumot ebe-
ben az időszakban is állan-
dóan —15, —22 fok körül mo-
zogtak. Kiadósabb havazás és
egy vastagabb hótakaró csak
11-e után alakult ki. Ennek
legnagyobb vastagsága Debre-
cenben 16—18 között 28 cm
volt. A közben beállott óva-
dásos esőkéntenttek a hűta-
karó vastagságát, amit aztán
egy újabb havazás ismét meg-
növelt. A hó utolsó napját még
mindig 15 cm-es hótakaróval
értük el.

A kilátások. Nagyon
tűvedne, aki azt hinné, hogy
egy ilyen hideg február után
azért, mert a naptár már márci-
ust mutat egyik napról a
másikra enyhe, tavasziassá
válík az időjárás. Mik itt egy-
általában a lehetőségek? Ha
feltételezzük azt, hogy fe-
bruár 10. márciusra 10 fokot
emelkedik a középhőmérsék-
let, — s az ilyen fokú emelke-
dés igen ritka eset, — akkor
is, a mostani március hó-
nap középhőmérséklete 2—2,5
fok körül fog mozogni, vagyis
még mindig másfél, 2 fokkal
alatta marad a sokéves átlag-
nak. Igen gyors tavaszodás
esetén is tehát a március még
hideg jellegű lesz és főként
annak első felében erős vis-
zaeséseket kell számlálni.
Dr. Berényi Dénes
agrometeorológus

Ki a felelős?

Az elmúlt napokban 26
kulákot zártak ki a nádud-
vari termelészövetkezetek-
ből: adja hírül a Néplap
március 4-i száma.

Megtörtént a közgyűlés a Vö-
rös Csillag Termelészö-
vetkezetben. A szavazás egy-
hangú volt, egyszerre emel-
kedtek a csontos, kemény öka-
lók a levegőbe mintha pece-
tet tettek volna az egész ügy-
re: nincs közöttünk helye Lud-
man László, Ludman József,
Mészáros István és Mészáros
József kulákoknak. Gyűlöljük,
megvetjük őket — volt kiol-
szatható a legtöbb szemből, az
összeszorított kemény ökiöl-
ből. Parkas Sándor és felesé-
ge is szavazott. Mind a ket-
ten talpig becsületes emberek,
de kezéik mintha egy kicsit te-
torzóztak volna...

Mészáros István és Mészá-
ros József kulákoknak jók
földje volt a felszabadulás
előtt. Ők is olyanok voltak,
mint a többi. Ha megtehették
volna, egyszerre több bört is
lehúzták volna cselédekkel. A
felszabadulás után egyszerre
csak „fogyni” kezdett a föld-
jük, s később már mint „kö-
zépparasztok” szerepeltek. Be-
léptek a tsz-be is. De „ermé-
szük” itt sem változott meg,
egy évben elérték a 120—150
munkaegységét, az már jó-
nak számított náduk. Tehát
még a közelező munkaegysé-
get sem teljesítették. Arról
nem is beszélve, hogy a ki-
adott földterületet gyálázato-
san művelték meg. Bezzeg,
a kulákok, ha földjükön annak
idején nem jól kapáltak meg
a kukoricát, sokszor bikacsök-
kel verték véresre vagy ök,
sorából árad a gyűlölet, ama-
lyet az elszenvetett bánat-
mak, förtelmek, szenvedés ha-
tasaképpen támadt kiirihatal-
lanul ezekben az egyszerű,
szorgos emberekben.

Karakóczy Imre, a sárga la-
pok soraiban így vádol: „Virá-
gos Lajos, 900 holdas föld-
birtokán 9 kommunációs cseléd
dolgozott. Csupán az aratási
munkánál alkalmazott külön
aratókat is. Egy emberre any-
nyi munka esett, hogy hajnali
2 órától késő estig kellett dol-
gozni. Nem volt külön b-
helyzet Fekete Gábor 270 hold-
das kulák birtokán sem, ahol
én is dolgoztam. Megesett,
hogy megdolgozott bérémet
sem fizette ki. Sérelmeimre
nem lehetett orvoslás, hiszen,
ha szólni mertem, azonnal ott
volt a csendőr, s jaj volt an-
nak, aki egyszer a csendőrök
kezebe került.
— Sohasem tudom elfelej-
teni — mondja Karakóczy Im-
re — Fekete Gábornak azt a
kijelentését, amit egy alkalom-
mal egyik kulák barátjának
tett. „Voltam Debrecenben, el-
költöttem 300 pengőt. Kétszáz
pengőt elmulattam. 100 pen-
gőért pedig a cselédeknek hoz-
tam holmikat. A 200 pengőt
nem sajnálom, mert azért jól
mulattam, de ezt a száz pen-
gőt nem kellett volna kiad-
nom.” Így vádol! Karakóczy
Imre, a megsárgult lapok so-
raiban és Vasas Ferenc és Rá-
só Lajos és a többi nádudvari
emberek. Vádolnak a statisztika-
i adatok is. A 80 filléres,
meg az egypengős napzám...
Egyetlen este 200 pengőt mu-
latott el Fekete Gábor — 250
ember napzámát!

Nem volt, s nincs is szívűk
ezeknek a kulákoknak.
Csupán egy adat hadd szolgál-
jon erre bizonyítékként, a képv-
előtestület jegyzőkönyvéből.
Bunkóczy Károly, volt községi
hajdú, aki 19 évig állott a köz-
ség szolgálatában, járandósá-
gaimak kiegészítését kérte, mint
ágyban fekvő beteg, mint aki-
nek hat gyermeke van. A fő-
jegyzőhelyettes jelentése sze-
rint Bunkóczy Károly 17 pen-
gő öregségi járulékot és 30
pengő hadirokkant járulékot
kap. Minthogy a fenti összeg
fedezze a nevezett megélheté-
sét — írják annakidején a
jegyzőkönyvben — a járandó-
ság kiegészítését a főleg kulá-
kokból álló képviselőtestület
nem engedélyezte.

Ilyenek voltak a nádudvari
kulákok a nádudvari földbir-
tolkosok. Azóta sem változtak
meg, azóta sem lett szívűk,
csak esetleg köpenyt cserél-
tek, a jó embert igykeziknek

Nádudvaron 28 kulákot zá-
rtak ki rövid idő alatt a
tsz-ekből és tszcs-ekből. Mit
bizonyít ez? Azt, hogy a köz-
ségi pártbizottság, a községi
tanács, a tsz-ek vezetősége és
pártszervezetei ébersége el-
aludt. Eltűrték, hogy kulákok
félközönek be a szövetkezet-
be. Ki a felelős ezért? Elsőso-
ban ők, de felelősök az egy-
szerű és becsületes termelészö-
vetkezeti tapolak is, akik meg-
tűrték maguk között, egy tá-
ból ettek évek hosszú során
ezekkel a kulákokkal. Mert
tudták, hogy kulákok, hiszen
Szabó István elvtárs, a Vörös
Csillag Termelészövetkezet el-
nöke is elmondta, mégis
evéken keresztül húzták halo-
gatók a kiárást fontosabb
dolgozókra hivatkozva, s hosszú
éveken keresztül ott voltak ve-
lük egy fedél alatt azok a ku-
lások, akik évek semmibe se-
nézték, akik régen vérből és
verejtékben fűrészelték őket,
s akik visszavárájk a régi
rendszert, csendőrostól, bika-
csökstől, s csak az alkalom-
ra várnak, hogy zavart keltse-
nek, gyilkoljanak, gyűlönsé-
sának. A nádudvari példa tr-
nulságos: ne adjunk nekik al-
kalmat!

RÁCZ BELA

A Szocialista Internacionálé Tanácsának határozata a leszerelésről

Zürichben pénteken megke-
zdődött a Szocialista Internacio-
nális Tanácsának ülészaka. A
pénteki ülésen határozati ja-
vaslatot fogadtak el a leszeré-
lésről.
A határozati javaslatban a
tanács felhívja a világ szocia-
lista pártjait, fokozzák erőfeszí-
téseiket, hassanak a kormá-
nyokra hogy azok beléssák a
leszerelés fontosságát, s kor-
má szervezetteljüket.

mányokkal fogadtassanak el
leszerelési tervek, amelyek
szerint ne legyen sem ellenő-
zés leszerelés nélkül, sem lesze-
relés ellenőrzés nélkül; a lesze-
relést fokozatosan ellenőrzés-
KANADA televíziós közvetíté-
séből megvásárolta Homok
Nagy István „Vadviszagság” cí-
mű beszétfelvezését.

